

WASA DAGBLAD

Konstens Natt 13.8.2026
sid 4

Det händer i Pörtom
Sid 2

Eurosedelförslag
Sid 5

LOKALA NYHETER

FOTOTÄVLING

**Kameran i högsta hugg –
nu söker Österbotten sina
allra vackraste bilder**

Har du fångat en magisk solnedgång över Kvar-
ken, en dimmig höstmorgon på åkern eller ett
livligt sommartorg? Nu har både amatörer och
erfarna fotografer chansen att visa upp Öster-
bottens allra bästa sidor när den internationella
fototävlingen Ostrobothnia Photo Trophy ordnas
den 13–14 augusti 2026 runt om i Österbotten,
med Vasa som utgångspunkt.

Tävlingen är den österbottniska etappen av den
välkända internationella fototävlingen Paris-
Nordkap, som i år arrangeras för 21:a gången.
Över 50 fotografer från bland annat Frankrike,
Belgien och Schweiz väntas resa genom landska-
pet för att tolka olika teman som avslöjas under
tävlingen.

Det speciella är att också fotografer bosatta i
Österbotten får delta – oavsett om de är nybörjare
eller vana naturfotografer. Deltagarna får möjlig-
het att visa upp landskapets unika natur, kultur,
kust, skärgård och människor för en internatio-
nell publik.

För Österbotten är evenemanget mer än en
tävling. Bilderna fungerar samtidigt som ett
skyltfönster mot världen och kan bidra till ökad
turism och ett starkare internationellt intresse för
regionen.

En lokal jury bestående av fotograferna Gunnar
Bäckman, Johan Geisor och Patricia Rodas samt

I DAG

LEDARE

The heat will kill you first: En dystert varning rörande klimatförändringe

I SOMMAR, när temperaturerna stiger. värmeböljor griper tag i regioner runt om i världen och Europas skogar brinner , får Jeff Goodells bok ” The Heat Will Kill You First: Liv och död på en svedd planet” en skrämmande aktualitet. Goodell, en erfaren miljöjournalist, redogör noggrant för farorna med stigande globala temperaturer, särskilt de förödande effekterna på människors hälsa.

Hans budskap är tydligt: värme är det ofta förbisedda ”förstahot” mot klimatförändringar, en tyst mördare som stör ekosystem, anstränger infrastruktur och sätter miljoner människor i fara. Medan skogsbränder och översvämningar tar rubriker, hävdar Goodell att värmen tar en dödligare avgift, stör vitala kroppsfunktioner och leder till värmeslag, organsvikt och till och med död.

Boken är inte bara en vetenskaplig avhandling; det är en väckarklocka. Goodell väver samman personliga berättelser om dem som redan drabbats av extrem värme – från jordbruksarbetare i Kalifornien till invånare i Indien – med tydliga förklaringar av vetenskapen bakom klimatförändringar. Den blandning gör situationens allvar alltför verklig.

I sommar, med rekordhöga temperaturer som förutspås, är Goodells varningar tyvärr ytterligt befogade. Tusentals kommer troligen att duka under för värmerelaterade sjukdo-

mar, ett dystert bevis på den mänskliga kostnaden för bristande åtgärder mot klimatförändringar.

”Heattan dödar först” är inte bara en bok; det är en uppmaning till handling. Goodell drar sig inte för att skissera lösningar, och betonar behovet av en snabb övergång till förnybara energikällor och förbättrad stadsplanering för att mildra effekterna av värmeböljor.

Här är ett kort citat från prologen till Jeff Goodells bok

”När den kommer är den osynlig. Det bara omger dig och påverkar dig på sätt som du inte kan förutse eller kontrollera. Du svettas. Ditt hjärta bultar. Du är törstig. Din syn blir suddig. Solen känns som om en gevärspipa är riktad mot dig. Växterna verkar gråta. Fåglar försvinner från himlen och tar sin tillflykt till djup skugga. Färgerna bleknar. Luften luktar bränt. Du kan föreställa dig elden redan innan du ser den.”

När vi möter en ny brännande sommar, låt Goodells bok tjäna som en motivation. Genom att förstå värmehotet och vidta beslutsamma åtgärder kan vi fortfarande bygga en mer motståndskraftig framtid. Men tiden att agera är nu, innan värmen verkligen blir vår generations tysta mördare

Photo Supplement

NYHETER

Österbottens förbunds kulturchef Tarja Hautamäki utser de bästa bilderna den 14 augusti. Som avslutning på evenemanget ordnas en presskonferens och ett vernissage i Vasa centrum, där de bästa bidragen i tävlingen Ostrobothnia Photo Trophy presenteras.

Den som länge funderat på att damma av kameran har nu ett gyllene tillfälle. Kanske är det just din bild som blir den som får världen att upptäcka Österbotten.

Tid och plats: 13–14 augusti 2026 kl. 09.30–19.00, runt om i Österbotten med Vasa som utgångspunkt.
Anmäl dig här: <https://www.lyyti.in/phototrophy>
Källa: Österbottens förbund

VASA

Kunglig glans över Vasa – Kronprinsessan Victoria och prins Daniel kommer på besök

Foto: Bengt Nyman, Creative Commons Attribution 2.0 Generic license.

Nu är det officiellt – kronprinsessan Victoria och prins Daniel kommer till Vasa! Den 21 augusti landar det kungliga paret i Österbottens huvudstad för att hedra Vasa hovrätts mäktiga 250-årsjubileum. Det blir första gången sedan 2006 som svenska kungligheter gästar staden.

– Hovrättens historiska jubileumsår är så betydelsefullt att vi beslöt oss för att kontakta det svenska kungahuset och bjuda in en representant. Vi är oerhört glada över att kronprinsessan och prins Daniel tackat ja, säger hovrättspresident Sakari Laukkanen.

Besöket inleds på morgonen med en timslång rundvistelse vid hovrätten, som grundades av kung Gustav III år 1775 och började sin verksamhet den 21 augusti 1776. Därefter får vi se kronprinsessan plantera ett träd i Hovrättsparken som bestående symbol för jubileet och parets besök.

Klockan 10.30 promenerar de kungliga gästerna till Hovrättsesplanaden för att hälsa på allmänheten – ett unikt tillfälle för vasaborna att möta sin framtida drottning. Sedan bär det av till Vasklot och Wärtsiläs teknologi- och energicenter, där paret får ta del av den senaste utvecklingen inom koldioxidneutral sjöfart och energiproduktion.

– Vasa visar stolt upp för sina kungliga gäster hur staden utvecklats under de senaste fyra århundradena och hur den i rask takt växer till Nordens energihuvudstad, säger stadsdirektör Tomas Häyry.

Dagen avslutas med en lunch på Landshövding-

ens residens, dit staden bjuder. Vasa rustar för en kunglig dag att minnas!

Källa: Vasa stad

PÖRTOM

Musik, gemenskap och sommarkvällar – Pörtom bjuder på en stämningsfull augusti

Den som vill uppleva stilla sommarkvällar fylla av musik och gemenskap behöver inte resa långt. Under augusti förvandlas Pörtom till en levande mötesplats där kyrkorummet och den historiska kyrkstugan fylls av sång, musik och tradition.

Serien ”Musik i augustikvällen” inleds torsdagen den 13 augusti klockan 20.00 i Pörtom kyrka, där Sofia Rosendahl står för sången tillsammans med Jan-Ola Granholm vid pianot och Gerd Lindén-Liljehage vid orgeln. En vecka senare, torsdagen den 20 augusti kl. 20.00, fortsätter musikupplevelserna med Emilia Tikkala och organisten Hannes Uunila.

Mitt emellan konserterna hålls den traditionella Torpgudstjänsten vid Kyrktorpet i Pörtom söndagen den 16 augusti kl. 15.00. Den naturlära gudstjänsten har under många år samlat ortsbor och sommarbesökare till en stund av stillhet och gemenskap.

Musikmånaden avslutas torsdagen den 27 augusti kl. 20.00 med ett konsertprogram där Emma Strömbäck-Mård spelar cello tillsammans med Pörtomkören, under ledning av Jan-Ola Granholm.

Pörtom är känt för sitt rika förenings- och kulturliv, och augustiprogrammet visar att den lilla byn fortsätter att vara en viktig samlingsplats för både musikälskare och dem som söker en stunds ro i vardagen.

VÄLFÄRDSOMRÅDEN

EGENLÄKARE

Egenläkare för fler – Kymmenedalen tar ett stort steg mot tryggare vård

Den som tröttnat på att möta en ny läkare vid varje vårdbesök kan snart se en förändring. I september inför Kymmenedalens välfärdsområde sina första fasta läkare och fasta sjukskötare på hälsostationerna i Hamina och på Kotkan-saari i Kotka.

Målet är att varje invånare ska få ett eget vårdteam. En fast läkare och en fast sjukskötare ska tillsammans följa patientens vård, vilket väntas ge bättre kontinuitet, snabbare bedömningar och större trygghet – särskilt för personer med långvariga sjukdomar.

Reformen införs stegvis och ska omfatta hela landskapet före utgången av 2027. Invånarna får information om sin egen läkare och sjukskötare nästa gång de kontaktar sin hälsostation när modellen tagits i bruk där. Läkare- och sjukskötarparen utses enligt hälsostation, efternamn och därefter genom en slumpmässig fördelning.

Den finländska omaläkarmodellen är en del av en större nationell satsning för att stärka primärvården och minska problemen med splittrad vård. Förhoppningen är att patienterna ska slippa upprepa sin sjukdomshistoria vid varje besök och i stället mötas av vårdpersonal som redan känner till deras situation.

Tid och plats: Reformen inleds i september 2026 på hälsostationerna i Hamina och Kotkan-saari, Kymmenedalen.
Referens: Kymmenedalens välfärdsområde

VATTKOPPSVACCIN

Gratis skydd mot vattkoppor – nu får fler vuxna chansen

En viktig nyhet väntar många vuxna i Österbotten. Sedan den 1 augusti 2026 erbjuds kostnadsfri vaccination mot vattkoppor till vuxna som aldrig har haft sjukdomen eller inte fått två doser vaccin. Målet är att förebygga både själva sjukdomen och allvarliga följsjukdomar som lunginflammation, hjärninflammation och svåra hudinfektioner.

Vaccinet är särskilt viktigt för personer som planerar graviditet, ska börja immunhämmande behandling, arbetar inom hälso- och sjukvården eller är födda 2000–2005. De flesta över 50 år har redan haft vattkoppor och behöver därför normalt inget vaccin.

Vaccinationsserien består av två doser med minst tre månaders mellanrum. Tidsbokning sker via sjukskötarchatt, telefon eller hälsocentralens tidsbokning. Reformen är en del av det nationella vaccinationsprogrammet och stärker skyddet mot en sjukdom som ofta är lindrig hos barn men betydligt allvarigare hos vuxna.

Tid och plats: Från och med 1 augusti 2026 vid hälsocentralerna i Österbottens välfärdsområde.

Referens: Österbottens välfärdsområde

VASA

Historiskt beslut i Vasa – från den 1 augusti är det gratis att föda barn

Att få barn blir nu billigare för familjer i Österbotten. Från och med 1 augusti 2026 inför Vasa centralsjukhus en försöksverksamhet där själva förlossningen blir avgiftsfri. Pilotprojektet gäller till slutet av 2027 och är ett av de första i sitt slag i Finland.

Avgiftsfriheten omfattar vårdperioden då barnet föds. Däremot gäller de normala patientavgifterna fortfarande för mottagningsbesök eller vårdtillfällen som inte leder till en förlossning. Om ett nyfött barn behöver intensivvård tillkommer också sedvanliga vårdavgifter.

Enligt Österbottens välfärdsområde har beskedet redan väckt stort intresse bland blivande föräldrar, även utanför den egna regionen. Samtidigt fortsätter utvecklingen av förlossningsvården i Vasa. Nya moderna förlossningslokaler väntas stå färdiga under slutet av 2026, och sjukhuset har sedan tidigare den internationella kvalitetsutmärkelsen Baby Friendly Hospital, som lyfter fram hög kvalitet inom amningsstöd och den tidiga kontakten mellan barn och föräldrar.

Beslutet ses som ett sätt att göra familjebildning lite lättare ekonomiskt och samtidigt stärka Vasas attraktionskraft som förlossningssjukhus.
Källa: Österbottens välfärdsområde

DATALÄCKA

Misstänkt dataläcka i Jakobstad – klientuppgifter kan ha röjts

JAKOBSTAD – Ett misstänkt dataskyddsärende utreds nu i Jakobstad efter att Österbottens välfärdsområde meddelat att kunduppgifter vid ett kompetenscenter kan ha utsatts för obehörig åtkomst. Händelsen upptäcktes i slutet av juli 2026 och utreds tillsammans med berörda myndigheter. (sttinfo.fi)

Enligt de första uppgifterna finns det i nuläget inga bevis för att personuppgifter har missbrukats, men vissa klienters uppgifter kan ha varit tillgängliga för obehöriga. De personer som eventuellt berörs kommer att informeras direkt, samtidigt som säkerhetsåtgärderna har förstärkts för att förhindra liknande händelser.

Personuppgifter inom hälso- och socialvården

WASA DAGBLAD
Nästan allt Du behöver veta
på 14 sidor
vpress.fi

NYHETER

Tid och plats:

Torsdag 13.8 kl. 20.00 – Musik i augustikvällen, Pörtom kyrka
Söndag 16.8 kl. 15.00 – Torpgudstjänst, Kyrktorpet i Pörtom
Torsdag 20.8 kl. 20.00 – Musik i augustikvällen, Pörtom kyrka
Torsdag 27.8 kl. 20.00 – Musik i augustikvällen, Pörtom kyrka

Källa: Närpes församling.

MALAX

Kreativitetsexplosion vid Kvarkens båtmuseum – Prova på kalaset lockar hela bygden

Malax, 19 augusti 2026 kl. 17.30–19.30. Det blir färg, fest och full fart när Kvarkens båt-museum förvandlas till ett kreativt tivoli för alla åldrar. Malax kommun bjuder in till årets mest lekfulla Prova på kalas – ett evenemang där du kan snubbla in i en cirkusworkshop, hamna mitt i en teaterövning eller plötsligt stå och speedcuba som om du tränade inför VM. På plats finns allt från barnkören Körvana till Art in Malakta, 4H och kommunbiblioteket. Det är som om hela Malax kreativa själ samlats på ett enda ställe – och inträdet är dessutom gratis. Musik, konst, teater och överraskningar utlovas, och arrangörerna lovar att ingen går hem utan att ha upptäckt en ny hobby eller åtminstone skrattat åt någon annans försök. Ett perfekt sensommarevenemang för den som vill testa något nytt – eller bara njuta av stämningen vid havskanten.
Referens: Malax kommun

ARTE MARE

Wasa Teater intar Arte Mare – galleriet blir magiskt showroom i augusti

Replot, 4–30 augusti 2026, kl. 10–18. I augusti händer något ovanligt i vid Replot bro: Galleri Arte Mare förvandlas till ett levande teateruniversum när Wasa Teater flyttar in och gör galleriet till sitt eget kreativa showroom. Besökare får kliva rakt in i scenkonstens kulisser – bokstav-ligen. Utställningen visar visuella element från produktionen OAS, och ger en unik chans att se hur kostymer, scenografi och berättande vävs ihop till magi. Det är som att få smygglita bakom ridån, fast utan att behöva ducka för rekvisita eller stressade skådespelare. Dessutom presenteras höstens repertoar, så teaterälskare kan redan nu börja planera sina kulturkvällar. Ett ovanligt och inspirerande besök

NYHETER

KONSTENS NATT

Konstens natt för ett år sedan 14.8.2025

I år sker konstens natt torsdagen den 13.8.2026

för alla som vill se hur teater blir till – från idé till färdig föreställning.

Adress: Världsarvsporten, Replotvägen 2, Replot.
Referens: Korsholms kommun

VILLA-AVSLUTNING

Sista lördagen i augusti blir det fyrverkerier – men bara på bestämda villkor

Venetsialaishelgen närmar sig, och fyrverkerier är tillåtna – men bara om man följer reglerna. Det är en sorts "skjut om du vågar men gör det rätt"-policy som ska hålla både feststämningen och säkerheten på topp.

På Österbottens räddningsverks område får raketer avfyra utan särskild anmälan 29.8.2026 kl 18.00 – 24.00, men inte i tätorter, bostadsområden eller nära byggnader. Och om Meteorologiska institutet utfärdar varning för markbrand är det tvärslopp – då får raketer stanna i kartongen. Alla påminns också om sunt förnuft: rikta inte fyrverkerier mot grannens grillfest, och se till att ha en hink vatten nära till hands. Och skydda ögonen! Venetsialaiset är trots allt en fest för glädje, inte för brandkåren eller ögonläkaren.

STATISTIKCENTRALEN

Stor skillnad mellan studentstäderna – Vasa sticker ut när hyrorna stiger mest

Den som planerar att börja studera i höst bör också hålla ett öga på hyresmarknaden. En ny sammanställning visar att utvecklingen ser mycket olika ut i Finlands universitetsstäder – och Vasa och Lappeenranta hamnar i varsin ände av statistiken.

Under det senaste året har hyrorna för privata ettor stigit mest i Vasa, medan Lappeenranta hör till de få universitetsstäder där hyrorna i stället har sjunkit något. Samtidigt är Helsingfors fortfarande landets dyraste studentstad, trots en svag nedgång i hyresnivån.

NYA EUROSEDLAR

Hur ska framtidens eurosedlar se ut? Nu får du vara med och bestämma

FRANKFURT, 23 juli 2026
– Ska framtidens eurosedlar prydas av Beethoven och Marie Curie, eller av Europas floder och fåglar? För första gången bjuder Europeiska centralbanken (ECB) in alla invånare i euroländerna att säga sitt om hur nästa generation eurosedlar ska se ut. Den digitala enkäten är öppen fram till den 21 september 2026.

ECB har presenterat tio finalistförslag, fördelade på två teman: ”Europeisk kultur” och ”Floder och fåglar”. Syftet är att skapa sedlar som bättre speglar Europas identitet, samtidigt som de blir ännu säkrare, mer hållbara och svårare att förfälska. De nuvarande sedlarna har funnits sedan 2002 och har bara uppdaterats i mindre omfattning sedan dess.

När omröstningen avslutats kommer ECB direktion att väga samman allmänhetens åsikter innan ett slutligt motiv väljs mot slutet av året. De nya sedlarna väntas dock inte hamna i plånböckerna förrän om några år, eftersom både produktion och säkerhetstester tar lång tid. De nuvarande eurosedlarna kommer att fortsätta vara giltiga även efter att den nya serien introducerats.

Ett förslag till nya sedlar är gjort av den finländska grafikern Ville Tietäväinen. Hans förslag kan ses på Europeiska Centralbankens sida om de nya sedlarna, URL nedan,

Bilderna på denna sida visar en av vår redaktions favoritserier.

Rösta här före den 21 september 2026.:
<https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2026/html/ecb.pr260723~c2d43f9170.en.html>
Bilder:
Copyright 2026, European Central Bank

Källa: Europeiska centralbanken (ECB), pressmeddelande 23.7.2026.

Utvecklingen speglar den lokala bostadsmarknaden. Vasa har under de senaste åren lockat allt fler studerande, bland annat tack vare sitt starka energikluster och sina internationella utbildningar. Efterfrågan på små lägenheter har därför ökat, även om staden fortfarande erbjuder ett stort utbud av studentbostäder genom bland annat VOAS.

För studerande lönar det sig att vara ute i god tid. I attraktiva studieorter kan de mest eftertraktade ettorna försvinna snabbt när höstterminen närmar sig.

Tid: Statistik över hyresnivåerna avser januari-juni 2026. Publicerad sommaren 2026.
Plats: Finlands universitetsstäder.
Källa: Statistikcentralen

LILLKYRO

Anrik kyrka får nytt liv – Lillkyro kyrka renoveras under två år

En av Österbottens mest uppskattade kyrkor står inför en omfattande förnyelse. Lillkyro kyrka kommer att genomgå en grundlig renovering med start i slutet av 2026, och arbetet fortsätter under hela 2027.

Målet är att bevara kyrkans historiska och arkitektoniska värden samtidigt som byggnaden anpassas till dagens behov. Renoveringen omfattar både tekniska förbättringar och åtgärder som ska göra kyrkan mer funktionell, tillgänglig och hållbar för framtida generationer.

Lillkyro kyrka är sedan 1803 ett välkänt landmärke med en lång historia och används inte bara för gudstjänster utan också för konserter, bröllop, dop och andra högtider. Församlingen betonar att restaureringen ska ske med stor respekt för byggnadens kulturhistoriska värde. Arbetet bygger bland annat på en byggnadshistorisk utredning som uppdaterades den 15 januari 2026.

När renoveringen är klar väntas kyrkan kunna erbjuda en ännu bättre miljö för både församlingsliv och kulturevenemang – samtidigt som dess unika karaktär bevaras.
Källa: Vasa svenska församlingar/Vähänkylön seurakunta, byggnadshistorisk utredning uppdaterad 15.1.2026.

KORSNÄS

Världsarvet firar 20 år – hela veckan i Korsnäs

I sommar firar vi Kvarkens skärgård – och det med besked.

När Unesco-världsarvet fyller 20 år blir det fullt ös i Korsnäs vecka 32, 3–9 augusti. Programmet

ALIBABA AI

Alibabas Qwen 3.6 och Qwen 3.8: Kinas AI-jätte utmanar ChatGPT

Artificiell intelligens utvecklas i en häpnadsväckande takt. Medan de flesta har hört talas om ChatGPT, Google Gemini eller Claude, drar en mäktig utmanare från Kina snabbt till sig global uppmärksamhet.

Alibabas nyaste AI-modeller – Qwen 3.6 och den nyligen släppta Qwen 3.8 – är bland de mest kapabla systemen som någonsin utvecklats. Men vad gör dem annorlunda, och borde vanliga användare bry sig?

Under de senaste åren har amerikanska företag som OpenAI, Google, Anthropic och Meta till stor del dominerat AI-racet. Idag kommer dock kinesiska teknikföretag snabbt ikapp. Alibaba, ett av världens största teknikföretag, har investerat miljarderna dollar i AI-forskning, och deras Qwen-familj av språkmodeller har blivit en av världens snabbast växande AI-plattformar.

Från Qwen 3.6 till Qwen 3.8

Qwen 3.6, som introducerades tidigare i år, representerade ett stort framsteg jämfört med tidigare Qwen-versioner. Den blev bättre på logiskt resonemang, programmering, matematik och analys av både bilder och text. Det introducerade också enorma kontextfönster – vilket gjorde det möjligt för användare att ladda upp böcker, långa rapporter eller tusentals sidor dokumentation i en enda konversation.

Bara några månader senare överraskade Alibaba AI-världen igen genom

att presentera Qwen 3.8 Max, sin mest ambitiösa modell hittills.

Flaggskeppsmodellen innehåller enligt uppgift 2,4 biljoner parametrar, vilket gör den till en av de största AI-modellerna som någonsin byggts. Tack vare en avancerad "Mixture of Experts"-arkitektur aktiverar den dock bara en bråkdel av dessa parametrar vid varje svar, vilket gör den betydligt snabbare och mer ekonomisk än dess enorma storlek antyder. Den stödjer också multimodal inmatning, vilket innebär att användare kan arbeta med text, fotografier, diagram och till och med video inom samma samtal.

Vad gör Qwen annorlunda?

Till skillnad från många tidigare AI-system kombinerar Qwen flera viktiga innovationer.

För det första kan den automatiskt bestämma hur djupt den ska tänka. Enkla frågor får omedelbara svar, medan svåra matematiska problem eller programmeringsuppgifter utlöser mycket längre resonemangsprocesser. Detta ger bättre svar utan att i onödan sakta ner vardagliga samtal.

För det andra har Qwen blivit anmärkningsvärt flerspråkig. Medan tidigare generationer bara hanterade ett begränsat antal språk väl, stöder Qwen 3-familjen över hundra språk och dialekter, vilket gör den attraktiv för internationella företag och forskare.

För det tredje har Alibaba anammat en öppen viktstrategi. Till skillnad från helt slutna system kan utvecklare ladda ner och anpassa många Qwen-modeller för sina egna servrar och applikationer. Detta har gjort Qwen särskilt populärt bland

universitet, startups och mjukvaruutvecklare.

Vad är Qwen bäst på?

Även om nästan vilken AI-assistent som helst kan svara på frågor eller skriva e-post, har olika modeller olika styrkor.

Qwen är särskilt stark för:

- Mjukvaruutveckling och programmering
- Matematiska beräkningar
- Vetenskaplig forskning
- Analysera mycket stora dokument
- översättning mellan många språk
- bygga AI-assistenten för företag
- bearbetade både text och bilder samtidigt

Eftersom den kan läsa extremt stora mängder information på en gång kan företag använda den för att analysera kontrakt, tekniska manualer, juridiska dokument, ekonomiska rapporter eller forskningsartiklar som skulle överväldiga många äldre AI-system.

Är det bättre än ChatGPT?

Svaret beror på vad du menar med "bättre."

Inom kodning, matematik och strukturerat resonemang placerar många oberoende benchmarktester de senaste Qwen-modellerna bland världens ledande AI-system. Alibaba hävdar också att Qwen 3.8 konkurrerar direkt med de starkaste amerikanska modellerna. Dock har vissa av dessa prestandapåståenden ännu inte verifierats oberoende eftersom omfattande benchmarkresultat för den senaste modellen fortfarande är begränsade.

För vanliga användare erbjuder ChatGPT fortfarande flera fördelar.

OpenAI har tillbringat

år med att förfina konversationskvalitet, tillförlitlighet, säkerhetssystem, röstinteraktion, minne, produktivitetstjänster. Många användare tycker också att ChatGPT:s svar är något mer naturliga och polerade under långa samtal.

Å andra sidan utmärker sig Qwen ofta inom tekniska uppgifter, storskalig dokumentanalys, flerspråkigt arbete och utveckling av öppen källkod.

Vilken AI bör du välja?

För vanliga användare som vill ha hjälp med skrivande, studier, reseplanering, kreativitet eller allmänna frågor är ChatGPT fortfarande ett av de enklaste och mest polerade valen.

För programmerare, ingenjörer, forskare och organisationer som vill anpassa sin egen AI eller bearbeta enorma mängder information blir Qwen ett alltmer attraktivt alternativ.

Konkurrensen gynnar också konsumenterna. För bara två år sedan skulle dagens AI-kapacitet ha verkat nästan science fiction. Nu driver företag från USA och Kina varandra framåt i häpnadsväckande takt och släpper allt mer kapabla modeller var tredje månad istället för vartannat år.

AI-racet har bara börjat

Lanseringen av Qwen 3.8 visar att artificiell intelligens inte längre domineras av Silicon Valley ensam. Kina har blivit en verklig konkurrent på högsta nivå inom AI-forskning.

Om Qwen slutligen överträffar ChatGPT återstår att se. Oberoende utvärderingar under de kommande månaderna kommer att ge en tydligare bild. En sak är redan säker: konkurrensen mellan OpenAI, Google, Anthropic, Meta, Alibaba och andra AI-utvecklare accelererar innovationen i en aldrig tidigare skådad takt.

För användare över hela världen innebär det smartare assistenter, lägre kostnader och allt kraftfullare AI-verktyg som kommer snabbare än någonsin tidigare.

bjuder på allt från konst till havsvindar. Måndag kväll avtäckes Jon Gredmarks biblioteksmural (Silverbergsvägen 9, kl. 17.00). Torsdag bjuder Harri Ahonen på en föreläsning om Finlands kustleder – 220 utflyktsmål från Bottenhavet till Satakunta. Lördag är det fest vid Molpe paviljong med barnunderhållning, musik, fest-tal och världsarvets alldeles egna jubileumsbakelse. Söndag avslutas det hela med gui-dad vandring längs Waterloo-Lisasgrynnan med naturguide – nya konstverk längs le-den och max 30 platser. Anmälan till vandringen via Malax-Korsnäs medborgarinstitut. Avgift 15 euro. Res-ten? Bara dyka upp – och njuta.

Källa: Korsnäs kommun, juli 2026

FOTOTÄVLING

Fånga världsarvet – vinn 500 euro!

Har du en mobil full med bilder från skärgården? Nu kan de bli värda pengar.

Kvarkens världsarv firar 20 år med en fototävling där alla kan vara med. Ta din bästa bild – vare sig det är solnedgång över havsbandet, en säl som tittar upp eller bara den där perfekta skärgårdsstämningen – och skicka in den. Vinnaren kammar hem 500 euro.

Exakta regler och sista inlämningsdatum finns på Vasa stads webbplats. Men en sak är säker: här gäller det att ladda upp – både kameran och fantasin. Sänd bilderna senast den 31.8.2026. Närmare uppgifter här:

<https://www.vaasa.fi/sv/se-och-upplev/kvarkens-skargard/kvarken-20/fototavling-20/>

Och för den som inte vinner? Du får i alla fall en ursäkt att tillbringa en dag ute i världsarvet. Det är väl en vinst det med.

Källa: Vasa stad / Kvarken 20, juli 2026

VÄRLDSARV

ALVAR AALTO

Historiskt ögonblick – Alvar Aaltos mästerverk blir världsarv

Finland har fått ett nytt världsarv. Unesco har beslutat att ta upp Alvar Aaltos arkitektoniska verk på världsarvslistan – ett erkännande som placerar den finländske mästaren bland världens mest betydelsefulla arkitekter.

Beslutet fattades vid Unescos världsarvskommittés möte i Paris i juli 2026. Världsarvet omfattar sammanlagt 13 byggnader och miljöer i Finland samt ett i Tyskland och ett i Frankrike. Tillsammans visar de hur Alvar Aalto utvecklade en modern arkitektur där funktion, natur, ljus och människans behov bildar en harmonisk helhet.

NYHETER

12.8.2026

Vilken underbar kväll - solförmörkelse och meteoritregn

WIKIMEDIA COMMONS
Michael Roudabush
Creative Commons
Public Domain Dedication

SOLFÖRMÖRKELSE

Partiell solförmörkelse på kvällen den 12.8.

Onsdagen den 12 augusti 2026 kommer en spektakulär partiell solförmörkelse att upplevas. Den kommer att synas i Vasa och på andra platser i Finland runt klockan åtta på kvällen. I Vasa börjar förmörkelsen klockan 19:56, dess maximala fas (84 % av solens skiva är dold) är klockan 20:49, och förmörkelsen slutar klockan 21:40.

Förmörkelseschema i i Vasa

Start: kl. 19.56

Max: 20:49 (84 % täckning)

Slut: 21.40

Allmän information om fenomenet

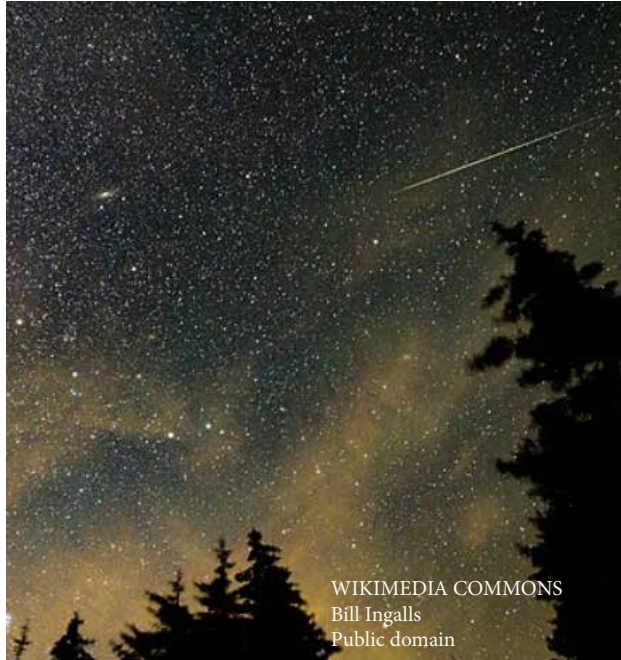
Totalitet: En total förmörkelse kommer att synas samma dag i bland annat Grönland, Island och norra Spanien.

Säkerhet: Titta inte rakt in i solen med blotta ögat eller med vanliga solglasögon. Använd alltid lämpliga filter, såsom specialglas för att se mörkläggnings eller svetsglas (mörker 14).

Mer detaljerad lokal observationsinformation och instruktioner finns på Ursa Astronomical Societys webbplats.

Vid Meteoriih i Söderfjärden samlas folk för att se förmörkelsen:

<https://meteoriih.fi/fi/tapahtumat/2026-08-12-20-00-osittainen-aurionpimennys-12-8>

WIKIMEDIA COMMONS
Bill Ingalls
Public domain

PERSEIDERNA

Blicka uppåt! Perseidernas meteorsvärm lyser upp augustinätterna

VARJE ÅR i augusti bjuder himlen på en av sina mest storslagna föreställningar - Perseidernas meteorsvärm. I år når den sin höjdpunkt natten mellan onsdag den 12 och torsdag den 13 augusti, och astronomer förutspår ett särskilt intensivt skådespel. Under ideala förhållanden kan du räkna med upp till 90 "stjärnfall" i timmen

Ett kosmiskt möte
Perseiderna uppstår när jorden korsar det svansliknande spår av stoft och småpartiklar som kometen Swift-Tuttle lämnat efter sig under sina färder runt solen. Dessa dammkorn, som oftast inte är större än sandkorn, rusar in i jordens atmosfär i hastigheter på cirka 60 kilometer per sekund. Friktionen får dem att hetta upp och förintas i ett ögonblick - och det är denna brinnande färd vi ser som ljusa strimmor på himlen.

Namnet "Perseiderna" kommer från stjärnbilden Perseus, där meteorsvärmens så kallade radiant - den punkt på himlen där strimmorna

tycks utgå ifrån - ligger.

När och var ska man titta?
I Finland syns Perseiderna bäst i landets södra och mellersta delar, eftersom de ljusa sommarnätterna i norr fortfarande kan störa sikten. Den bästa tiden att titta är mellan midnatt och gryningen, då radiantens stjärna står som högst på himlen och antalet synliga meteoror ökar.

Vill du maximera upplevelsen? Sök dig till en plats med fri horisont och minimalt med ljusföroreningar. Byggbelysning, gatlamor och upplysta fasader kan drastiskt minska antalet meteoror du ser. Ursa Astronomiska Förening rekommenderar att man tar hjälp av Skywarden's Observation Service för att hitta mörka platser.

I Vasa är Meteoriih på Söderfjärden en utmärkt observationsplats. Här har du fri sikt i alla väderstreck och gott om utrymme för både stjärnkikare och picknickfilar. Adressen är Marenintie 292.

NYHETER

Kyrkan i Seinäjoki

Bland de finländska objekten finns bland annat Finlandiahuset i Helsingfors, Sanatoriumet i Paimio, Villa Mairea i Noormark, Särnäs kommunhus, kyrkan i Seinäjoki med omgivning och Aalto-universitetets campus i Esbo. Byggnaderna har länge lockat arkitekturintresserade från hela världen, och världsarvsstatusen väntas öka intresset ytterligare.

Särnäs kommunhus besöks av 3000 turister varje år

Alvar Aalto (1898-1976) räknas som en av 1900-tallets mest inflytelserika arkitekter och formgivare. Hans organiska formspråk och människonära design har inspirerat generationer av arkitekter långt utanför Finlands gränser.

För Finland innebär beslutet både internationell prestige och ett ansvar att bevara byggnaderna för framtida generationer. Samtidigt väntas världsarvsstatusen stärka kulturturismen och ge nytt liv åt flera av de historiska miljöerna.

Källa: UNESCO World Heritage Centre, beslut om The Architecture of Alvar Aalto - A Human Dimension to the Modern Movement, juli 2026.

HÄLSA

HEPATIT C

Hepatit C på väg att besegras - Finland tar stora kliv mot en historisk hälsomål

Det som för bara några år sedan verkade svårt att uppnå börjar nu bli verklighet. Finland har tagit viktiga steg mot att eliminera hepatit C som ett allvarligt folkhälsoproblem. Enligt en ny rapport från Institutet för hälsa och välfärd (THL) har testning och behandling blivit betydligt lättare att få tillgång till, vilket innebär att fler personer kan upptäcka och bota sjukdomen innan den orsakar allvarliga leverskador.

Hepatit C sprids via blod, oftast genom delade injektionsverktyg, och infektionen ger ofta inga symtom under många år. Obehandlad kan den leda till levercirros eller levercancer. Den goda nyheten är att dagens läkemedel botar över 95 procent av patienterna, ofta efter bara 8-12 veckors behandling.

Helsingin hengen kymmenen periaatetta – ja miten Venäjä on pettänyt kaikki

Bild: President Leonid Breznev efter undertecknandet av Helsingforsavtalet 1975. Wikimedia Commons, Unknown author. Public Domain

HELSINGFORSAVTALET, som undertecknades 1975, var en milstolpe i det kalla krigets diplomati och definierade tio principer för att vägleda relationerna mellan de deltagande staterna. Även om dessa principer inte är rättsligt bindande var de avsedda att skapa en ram för fredlig samexistens.

De var hörnstenen i Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (ESK), föregångaren till Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Avtalsandan, som ofta kallas "Helsingforsandan", var ett åtagande om dialog, respekt för suveräniteten och fredlig lösning av tvister.

De tio principerna är:

Suverän jämlikhet: Alla stater är jämlika och har samma rättigheter.

Avstå från hot om våld eller bruk: Stater bör inte använda eller hota att använda våld mot varandra.

Gränsers okränkbarhet: Gränser mellan stater måste respekteras.

Staters territoriella integritet: Varje stats territorium måste respekteras och skyddas.

Fredlig lösning av tvister: Konflikter måste lösas med fredliga medel.

Ikke-inblandning i inre angelägenheter: Ingen stat

bör blanda sig i en annans inre angelägenheter.

Respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna: Detta inbegriper tankefrihet, samvetsfrihet, religions- och trosfrihet.

Folkens lika rättigheter och självbestämmanderätt: Alla folk har rätt att besluta om sin egen politiska status.

Transnationellt samarbete: Stater bör samarbeta på olika områden.

Fullgöra skyldigheter enligt internationell rätt i god tro: Stater bör upprätthålla sina skyldigheter enligt internationell rätt.

Dessa principer hade en dubbel innebörd: de lade grunden för dialog mellan de två motsatta fraktionerna och, viktigast av allt, de öppnade upp möjligheten för människorättsaktivister och dissidenter i Sovjetunionen att utkräva ansvar från sina regeringar.

Rysslands agerande: systematisk kränkning

Ryska federationens agerande efter invasionen av Ukraina 2014, och i synnerhet den fullskaliga invasionen 2022, utgör ett systematiskt och omfattande förkastande av alla dessa tio principer.

Suverän jämlikhet och icke-inblandning: Genom

att invadera Ukraina har Ryssland inte bara förnekat Ukrainas suveräna jämlikhet utan har aktivt blandat sig i landets inre angelägenheter och försökt diktera dess politiska framtid och territoriella gränser. Attacken i sig är ett förnekande av dessa principer.

Avstå från hot om våld eller bruk av våld: Den utbredda användningen av militärt våld är den mest flagranta kränkningen av denna princip. Rysslands invasion är ett direkt och oprovcerat krig.

Gränsernas okränkbarhet och territoriella integritet: Den olagliga annekteringen av Krim 2014 och senare den proklamerade annekteringen av regionerna Donbass, Cherson och Zaporizjzja är direkta angrepp på Ukrainas territoriella integritet och okränkbarheten av dess internationellt erkända gränser. Dessa åtgärder är en direkt utmaning av den europeiska efterkrigsordning som Helsingforsavtalet försökte befästa.

Fredlig lösning av tvister: Rysslands val att lösa sina klagomål med Ukraina genom militärt våld, snarare än diplomatiska kanaler, är ett avvisande av fredlig lösning av tvister.

Respekt för mänskliga rättigheter och friheter: Kriget har åtföljts av en li-

tania av kränkningar av de mänskliga rättigheterna, inklusive krigsförbrytelser, riktade attacker mot civila och tvångsdeportering av ukrainska medborgare. Detta står i skarp kontrast till åtagandena om mänskliga rättigheter i avtalen.

Lika rättigheter och självbestämmande: Rysslands uttalande mål att hindra Ukraina från att anpassa sig till västerländska institutioner och dess förnekande av Ukrainas distinkta nationella identitet undergräver direkt principen om självbestämmande.

Samarbete mellan stater: Rysslands agerande har förstört möjligheten till meningsfullt samarbete med många europeiska nationer, vilket har lett till en ny era av konfrontation och missstro.

Fullgörande av internationella skyldigheter: Ryssland har inte bara brutit mot Helsingforsavtalet utan också mot ett stort antal andra internationella lagar och avtal, bland annat FN-stadgan och samförståndsavtalet från Budapest från 1994, som garanterade Ukrainas territoriella integritet.

Finland har anslutit sig till Världshälsoorganisationens (WHO) mål att eliminera hepatit C senast år 2030. För att nå dit satsar staten på lågtröskelmottagningar, snabbare diagnostik och enklare vårdvägar, särskilt för riskgrupper. Under 2025–2027 investeras över 13 miljoner euro i arbetet mot sjukdomen.

Även internationellt går utvecklingen åt rätt håll, men WHO betonar att fler människor fortfarande behöver testas för att målet ska kunna nås.

Tid och plats: THL:s rapport publicerades i augusti 2026. Arbetet omfattar hela Finland.

Källa: THL, Social- och hälsovårdsministeriet

AI

AI EU publicerar informativa ikoner – ska avslöja AI-innehåll i hela Europa

Grundläggande ikon	När AI var involverad i skapandet av djupt falskt innehåll (bild, ljud, video) eller publicerad text eller när en anpassad textetikett eller ett interaktivt andra lager implementeras	Deep fake video med textetiketten "voices generated with" följt av den grundläggande ikonen
Helt AI-genererad	När hela det djupförfälskade innehållet (bild, ljud, video) eller texten är helt genererad av AI utan mänskligt skapade element eller mänsklig redaktionell kontroll (förutom att fråga)	Helt AI-genererade djupa falska videor med politiker eller fiktiva händelser Helt AI-komponerad musik eller konst* AI-genererade nyhetssammanfattningar
Delvis AI-modifierat	När befintligt, mänskligt skapat innehåll delvis ändrades med AI förvandlades det till en djup falsk eller text om frågor av allmänt intresse	Ett ansikte i ett autentiskt fotografi byts ut mot ett ansikte av en politiker som använder AI Autentiska fotografier av en tom lägenhet är inredda med hjälp av AI

Nya symboler kommer snart att synas överallt i Europa – från sociala medier till nyhetsartiklar. EU-kommissionen har lanserat ett helt batteri av officiella AI-ikoner som ska avslöja när text, bild, ljud eller video är helt eller delvis genererat av artificiell intelligens. Det är ett historiskt steg i kampen mot deepfakes och digital manipulation.

Ikonerna, som finns i fyra varianter, är resultatet av omfattande användartester. EU vill att varje europé omedelbart ska kunna se om ett innehåll är äkta eller skapat av en algoritm. "Tydlighet är vårt starkaste vapen mot desinformation", säger en tjänsteman vid AI Act Service Desk.

Reglerna är en del av den nya AI-akten, som kräver att allt AI-genererat material som kan påverka allmänheten ska märkas tydligt. Det gäller särskilt deepfakes – manipulerade videor eller bilder som kan få vem som helst att tro på falska händelser eller uttalanden. Ikonerna ska placeras direkt på innehållet, synas vid delning och kunna läsas av tekniska hjälpmedel.

Men EU lämnar också utrymme för kreativitet:

AI-MUSIK

Bästa AI-musikgeneratorer 2026 – från rap beats till operamästerverk

Föreställ dig en 16-årig aspirerande rappare som vill skapa nästa virala hit men inte vet hur man producerar beats. Eller en pensionerad musiklärare som drömmer om att komponera en opera men inte har några tekniska färdigheter. Kanske till och med en podcastare som letar efter det perfekta bakgrundsspåret utan att betala dyra licensavgifter. År 2025 kommer AI-musikgeneratorer att ha avancerat till den punkt där de kan förvandla vem som helst – oavsett musikalisk utbildning – till kompositörer.

Men med så många tillgängliga alternativ, vilka AI-verktyg sticker verkligen ut? Vi testade de bästa plattformarna för att hitta de bästa AI-musikgeneratorerna 2025 som tillgodoser olika behov, genrer och kompetensnivåer.

Suno AI 3.0 – Kungen av AI-genererade låtar

Suno AI gjorde vågor 2024 med sin förmåga att generera hela låtar – texter, sång och instrumentaler – från enkla textmeddelanden. År 2025 har Suno AI 3.0 förfinat sina algoritmer för att producera ännu mer naturligt klingande sång och genrespecifika kompositioner.

Bäst för: Blivande sångare, låtskrivare och innehållsskapare.

Varför det är bra: Skriv en uppmaning som "upptempo pop-punk-låt om sommarkärlek" och Suno kommer att skapa en hel låt på några sekunder

Perfekt: Vår tonårsrappare som precis skrivit "ett slagkraftigt trap-beat med ett aggressivt flöde" och fick en demo i studiokvalitet på några minuter.

Udio Pro – Bästa verktyget för AI-musiksamarbete

Udio tog ett annat tillvägagångssätt genom att fokusera på samarbete mellan

människa och AI. Dess 2025 "Pro"-version gör det möjligt för användare att börja med en melodi, nynna en melodi eller till och med ladda upp en grov inspelning, som sedan förfinas till en polerad låt av AI.

Bäst för: Musiker som vill ha AI-hjälp istället för full automatisering.

Varför det är bra: Udio Pros "Smart Remix"-funktion kan förvandla ett enkelt pianoriff till ett perfekt orkesterarrangemang eller en synthesizer-tung EDM-dropp.

Perfekt: Vår operaälskande pensionär som nynnade på en ariaidé och såg Udio förvandla den till ett brett, orkestrerat stycke med syntetisk operasång.

AIVA 4.0 – Expert på klassisk musik och filmmusik

Medan många AI-verktyg fokuserar på pop och elektronisk musik, är AIVA 4.0 fortfarande en favorit bland klassiska, jazz- och filmmusikkompositioner. Indiefilmskapare, spelutvecklare och till och med professionella kompositörer använder det som inspiration.

Bäst för: Kompositörer, filmskapare och spelutvecklare.

Varför det är bra: AIVA:s "Emotion Engine" låter användare justera stämningen för en låt (t.ex. Emotion Engine). "mer melankolisk" eller "heroisk klimax"), vilket gör den idealisk för att komponera scener.

Framtiden för AI-musik?

Även om AI-musikverktyg fortfarande inte helt kan ersätta mänsklig kreativitet, har de blivit ovärderliga assistenter som hjälper nybörjare att skapa professionellt klingande låtar och ger experter nya sätt att experimentera.

Den bästa delen? De flesta av dessa verktyg erbjuder gratis nivåer, så vem som helst kan börja komponera idag. Oavsett om du är en tonårig rappare, en pensionerad operaentusiast eller bara någon som älskar att göra musik, har AI-musikgeneratorer 2025 något för dig.

AI

ChatGPT har fått en röst – och den låter nästan mänsklig

Den nya generationens röst-samtal kan förändra hur vi använder artificiell intelligens

För bara några år sedan bestod samtalet med en AI av att skriva frågor och vänta på ett textbaserat svar. I dag är situationen en helt annan. Med ChatGPT:s nya röstfunktion, GPT-Live, kan användaren föra ett naturligt samtal med AI:n – nästan som med en människa. Det är ett av de största stegen hittills inom artificiell intelligens och förändrar hur människor arbetar, studerar och kommunicerar.

AI som lyssnar medan du pratar

Den största nyheten är att ChatGPT inte längre behöver vänta tills du talat färdigt innan den svarar. Den nya tekniken bygger på så kallad full duplex, vilket innebär att AI:n kan lyssna och tala samtidigt – precis som människor gör i vanliga samtal.

Det betyder att du kan göra en paus mitt i en mening, ändra dig eller avbryta AI:n med en följdfråga. ChatGPT uppfattar sammanhanget och fortsätter samtalet utan att tappa tråden.

Den kan till och med ge små bekräftelser som "mm", "jag förstår" eller "fortsätt", vilket gör dialogen betydligt mer naturlig än tidigare generationers röstassistenter.

Mer än en pratmaskin

Den nya röstfunktionen är betydligt intelligentare än en traditionell röstassistent.

Om du frågar om vädret, en aktiekurs eller dagens nyheter kan ChatGPT söka aktuell information på internet medan samtalet fortsätter.

Behöver frågan mer avancerad analys kopplas kraftfullare språkmodeller in bakom kulisserna utan att användaren märker övergången.

Resultatet blir att AI:n känns både snabbare och smartare.

Perfekt språkcoach

En av de mest uppskattade användningarna är språkinläring.

Du kan exempelvis säga:

"Låt oss prata spanska i tio minuter. Rätta mina fel men avbryt mig inte."

ChatGPT fungerar då som en outtröttlig privatlärare som anpassar svårighetsgraden efter dina kunskaper. Den kan simulera restaurangbesök, arbetsintervjuer eller semesterresor och ge direkt återkoppling på uttal, grammatik och ordförråd. Erfarenhet-

er från användare och forskningsstudier visar att detta kan ge ett stort stöd vid språkinläring.

En personlig assistent dygnet runt Röstfunktionen passar också för betydligt mer än småprat.

Många använder den för att:

- planera resor
- skriva tal och artiklar
- sammanfatta möten
- lösa matematikproblem
- få recept
- repetera föreläsningar
- brainstorma idéer
- få hjälp med programmering
- läsa upp texter högt
- skapa inköpslistor och dagsplaner.

Eftersom man kan prata medan man promenerar, kör bil eller lagar mat blir AI:n betydligt mer användbar än när man måste skriva.

Kan avbrytas när som helst

Tidigare AI-röster kunde ibland kännas långsamma och svåra att stoppa.

Nu kan användaren avbryta mitt i ett svar.

ChatGPT uppfattar direkt att du vill säga något och lämnar över ordet. Det gör samta-len betydligt mer levande och mindre mekaniska.

Inte ofelbar

Trots de stora framstegen är tekniken inte perfekt.

OpenAI betonar att AI fortfarande kan göra misstag eller missförstå frågor. Särskilt när det gäller medicin, juridik, ekonomi eller andra viktiga beslut bör informationen alltid kontrolleras mot tillförlitliga källor. Rösttranskriptioner återger inte heller alltid exakt vad som sades i samtalet.

Framtiden har redan börjat

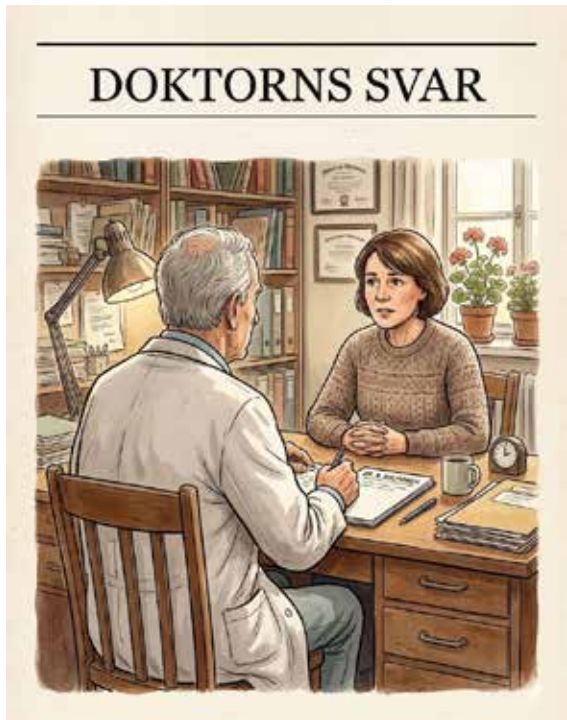
OpenAI uppger att över 150 miljoner människor använder röstfunktioner som Voice och Dictation varje vecka. Den nya GPT-Live-tekniken introducerades i juli 2026 och rullas successivt ut till ChatGPT på webben samt i apparna för iOS och Android. För betalabonnemang används den fullständiga GPT-Live-modellen, medan gratisanvändare får tillgång till en lättare version med vissa användningsbegränsningar.

Det är därför inte längre någon överdrift att säga att datorn har fått en röst.

Och för första gången känns det faktiskt som om den också har lärt sig att lyssna.

HÄLSA

DOKTORN SVARAR: Körsång och hälsa

”Neurologen Markku T Hyypä hävdade redan för 20 år sedan att körsång är hälsosamt och de många körerna i Kust-Österbotten är en av orsakerna till den goda hälsa i vår region. Är detta kanske litet för bra för att vara sant? Finns det några vetenskapliga bevis för att det finns ett samband mellan körsång och hälsa?”

Neurologinen Markku T Hyypä väckte stor uppmärksamhet när han hävdade att den goda hälsan bland den svenskspråkiga befolkningen i Kust-Österbotten delvis kunde förklaras av ett starkt föreningsliv – och inte minst de många körerna. Många log åt påståendet. Kan några sånger verkligen påverka vår hälsa?

I dag finns betydligt mer forskning än när Hyypä presenterade sina idéer, och den ger honom faktiskt visst stöd – även om bilden är mer nyanserad.

Studier från Finland och flera andra länder visar att personer som sjunger i kör ofta upplever bättre livskvalitet, mindre ensamhet, starkare social gemenskap och bättre psykiskt välbefinnande än jämförbara grupper. Hos äldre har körsång dessutom kopplats till högre upplevd hälsa och i vissa studier även bättre minnesfunktioner och kognitiv förmåga.

Förklaringen handlar sannolikt inte enbart om själva sången. När människor sjunger tillsammans aktiveras flera delar av hjärnan samtidigt. Andningen blir djupare och mer regelbunden, stresshormonet kortisol kan sjunka och kroppen frisätter bland annat endorfiner och oxytocin

– ämnen som förknippas med välbefinnande, glädje och social samhörighet. Samtidigt tränas minne, koncentration, språk och hörsel.

Den kanske viktigaste hälsoeffekten är ändå den sociala. Ensamhet är i dag en av de största riskfaktorerna för ohälsa hos äldre. En kör erbjuder inte bara musik, utan också vänskap, rutiner och en känsla av att vara behövd. Just detta sociala kapital var en central del av Hyypäs teori om varför finlandssvenskar länge haft bättre hälsa och längre livslängd än genomsnittet.

Men betyder det att körsång automatiskt ger ett längre liv? Där är forskarna betydligt försiktigare. De flesta studier visar samband, inte säkra orsakssamband. Människor som sjunger i kör kan också ha andra hälsosamma levnadsvanor, vara mer socialt aktiva och ha bättre ekonomi eller utbildning. Flera systematiska översikter konstaterar därför att forskningen är lovande men att större kontrollerade studier fortfarande behövs.

Ändå är slutsatsen uppmuntrande. Körsång är billig, säker, tillgänglig och ger glädje åt tusentals människor. Om den dessutom stärker den psykiska hälsan, förbättrar livskvaliteten och hjälper människor att hitta en gemenskap, har den sannolikt ett värde som sträcker sig långt utanför musikens värld.

Så Markku T Hyypä hade alldeles rätt – och han var dessutom före sin tid.

Referenser
Johnson, J.K. et al. (2017). Comparison of Well-being of Older Adult Choir Singers and the General Population in Finland: A Case-Control Study. *Musicae Scientiae*.
Pentikäinen, E. et al. (2021). Beneficial Effects of Choir Singing on Cognition and Well-being of Older Adults. *PLOS ONE*.

10 Wasa Dagblad , 9 augusti, 2026

UTSTÄLLNINGAR

ARTE MARE

Wasa Teater intar Arte Mare – galleriet blir magiskt showroom i augusti

Replot, 4–30 augusti 2026, kl. 10–18. I augusti händer något ovanligt vid Replot bro: Gal-leri Arte Mare förvandlas till ett levande teateruniversum när Wasa Teater flyttar in och gör galleriet till sitt eget kreativa showroom. Besökare får kliva rakt in i scenkonstens kulisser – bokstavligen.

VASA KONSTHALL

The Peace Progress 24.7. – 16.8.2026

Kan konst skapa fred? En tilltalande utställning öppnar på Vaasa Kunsthalle. Fred, natur och människors förbindelse möts i den nya utställningen The Peace Progress, som visas på Vaasa Kunsthalle (Senaatinkatu 1 D) 24.7–16.8.2026. Utställningen bjuder in besökare att stanna upp och fundera över aktuella teman i en tid då fredens betydelse verkar viktigare än den varit på länge. Utställningen produceras av Flora and Fauna Project, vars samtida konstverk behandlar samexistens, dialog och miljöns betydelse, bland annat. Verken utmanar betraktaren att fundera på hur konst kan bygga förståelse och hopp. Sedan 2024 har Kunsthalle, som underhålls av Vaasa konstnärsförening, blivit en av stadens viktigaste samtidskonstutställningsplatser. Inträde till utställningen är gratis. Öppettider: Tis–fre 11–17, lör–sön 12.00–16.00. Stängt på måndagar.

Källa: Vaasa konstnärsförening.

ÖVERMARK

Ekon i ett övergivet hem: „The Hidden Spots“

I den tysta byn Överark har konsten tagit över ett sekel-gammalt, förfallet hus. Den platsspecifika utställningen The Hidden Spots bjuder in besökare att vandra genom rum där tiden tycks ha stannat. Skapad av konstnärduon Black Box Genesis blandar installationen ljudlandskap, poesi och fysiska spår för att utforska minne och förgänglighet. Som en del av ett tvärvetenskapligt regionalt projekt uppmuntrar denna tankeväckande helhet gästerna att interagera direkt med de historiska lager som gömmer sig innanför väggarna i ett bortglömt hem.

Regional konstutställning 4.7–2.8.2026. Adress: Der-mossvägen 20, 64610 Övermark.

Öppettider: ons–tors 12–17, fre–sön 12–18.

Bild: Bekim Hasaj och Valentina Gelain.

VASA

Gatukonsten tar över: Wasa Graffitilandia

Vasas livligaste sommartradition är tillbaka i full fart. Wasa Graffitilandia har förvandlat över 3 000 kvadratmeter till en vidsträckt, färgglad labyrint av

gatukonst och urban kultur. För sjätte året i rad visar sommarutställningen en stor samling verk av lokala och internationella konstnärer. Utställningen utgör en dynamisk kontrast till regionens traditionella mu-seiutbud – den erbjuder en rå och energifylld plats för kreativt uttryck som fortsätter att tänja på gränserna för vad som räknas som „galleri-konst“ i Österbotten.

MUSTASAARI

Historisk charm: Stundars friluftsmuseum

Stundars friluftsmuseum i Mustasaari har öppnat två fängslande utställningar som dyker djupt ner i regionens kulturarv. Med målarfärg och tegel (With Paint and Bricks) utforskar det traditionella dekorationsmåleriet och den lokala ugnskonsten i Österbotten. Sida vid sida med detta visas kuraterade utställningar i det historiska Hemmerska huset och i den lokala stenhuggarstugan, vilket ger en inblick i det hantverk som präglade området för århundraden sedan. Dessa utställningar erbjuder en fridfull och lärorik tillflykt för den som vill komma nära kustlandskapets äkta rötter.

VASA

400 år av Vasa

Österbottens museums permanenta utställning Vasa 400 – Berättelser om en stad bjuder på en fängslande resa genom stadens fyrahundraåriga historia. Från grundandet 1606 och 1600-talets häxprocesser till den förödande branden 1852 och framväxten av sjöfart och industri – utställningen väver samman händelser som formade samhälle, utbildning och vardagsliv. Höjdpunkter inkluderar österbottnisk folkkonst, målade möbler samt rekonstruerade interiörer från ett borgarhem och en fabriksarbetares bostad. Gamla reklamfilmer och skalenliga modeller över stadens föränderliga stadsplan kompletterar denna rika historiska väv. Österbottens museum, Museogatan 3, Vasa. Öppet ons–sön 10–17. Entré 15/9/0 €. – Källa: museot.fi

VASA

Asätarnas trädgård

Insekter och ryggradslösa djur hamnar i rampluset på Österbottens museum i sommar. Konstnärskollektivet nabtteri presenterar The Scavengers' Garden. Österbottens museum, Museogatan 3, Vasa. Öppet 9.5–20.9.2026 ons–sön 10–17. – Källa: vaasa.fi

GAMLA VASA

250 år av rättvisa

Gamla Vasa museum uppmärksammar en betydelsefull årsdag med sin utställning om Vasa hovrätt, som grundades 1775 av kung Gustav III. Utställningen, som pågår till den 29 augusti, belyser hovrättens tidiga år, dess verksamhet och dess djupgående inverkan på människors liv i hela historiska Österbotten. Genom skalenliga modeller, bildmaterial och berättelser om tjänstemän och deras familjer får besökarna inblick i ceremonier, makt och vardagsliv vid en av Finlands äldsta rättsinstitutioner.

Gamla Vasa museum, Wasastjernas handelshus, Köpmansgatan 10, Vasa. Öppet 1.6–29.8.2026 ons–lör 10–17. Fritt inträde. – Källa: museot.fi

KRSTINESTAD

Villans praktfulla skeden

Carlsro museum i Kristinestad berättar den gripande historien om Alfred Carlström, en gång Österbottens rikaste man. Utställningen Den praktfulla villans dramatiska fall skildrar villans glansdagar och dess dramatis-

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Den här sommaren är förmodligen den varmaste i världshistorien – men det kommer att bli värre

Från Europa och Nordamerika till Asien och Arktis kommer sommaren 2026 sannolikt att bli ihågkommen som en av de hetaste sommarerna som mänskligheten någonsin upplevt. Forskare varnar för att även om rekord är gjorda för att slås, är den större historien inte årets värme ensam – det är den långsiktiga trenden. Planeten fortsätter att värmas upp, och framtida somrar förväntas bli ännu varmare.

Värmeböljor har blivit längre, mer frekventa och mer intensiva än de var för bara några decennier sedan. Städer har bakat under temperaturer över 40°C, skogsbränder har spridit sig över skogar och gräsmarker, och torka har hotat grödor i flera delar av världen. Samtidigt har varmare hav gett upphov till kraftigare nederbörd och starkare stormar i andra regioner, vilket visar att klimatförändringar påverkar mycket mer än bara

lufttemperaturen.

Enligt klimatforskare är den främsta drivkraften den ökande koncentrationen av växthusgaser i atmosfären, särskilt koldioxid som frigörs vid förbränning av kol, olja och naturgas. Naturliga vädermönster som El Niño och La Niña kan påverka enskilda år, men de kan inte förklara den ihållande ökningen av globala temperaturer som observerats under många decennier. Konsekvenserna är redan synliga. Bönder står inför osäkra skördar, sjukvårdssystemen måste hantera fler värmerelaterade sjukdomar och ekosystemen utsätts för växande press. Äldre personer, små barn och personer med kroniska sjukdomar är särskilt sårbara under långvariga perioder av extrem värme. I många länder har myndigheterna utökat värmevarningssystem och öppnat kylcentraler för att skydda allmänheten.

Trots den oroande utsikten betonar forskarna att framtiden inte är förutbestämd. Varje ton koldioxid som undviks saktar ner uppvärmningstakten. Snabb utbyggnad av

förnybar energi, förbättrad energieffektivitet, renare transporter och bättre skydd av skogar kan alla minska framtida klimatrisker. Samhällen anpassar sig också genom att plantera fler stadsträd, designa om byggnader för att hålla sig svalare och förbättra vattenhanteringen.

Klimatexperter varnar för att om inte de globala utsläppen av växthusgaser minskar avsevärt under de kommande decennierna, kan dagens hetaste sommar bli en genomsnittlig sommar senare under detta århundrade. Med andra ord kan det som nu verkar exceptionellt så småningom bli normalt. Den här sommaren kan verkligen bli en av de hetaste i dokumenterad – och kanske mänsklig – historia. Men det viktigare budskapet är att det inte bör ses som en isolerad händelse. Det är ytterligare en varning om att jordens klimat förändras snabbt. De val som regeringar, företag och individer gör under det kommande decenniet kommer att hjälpa till att avgöra om framtida generationer ärver en värld av hanterbara utmaningar eller allt farligare ytterligheter.

I DAG

**BRINKENS MUSEUM
Blommornas dag i Malax –
En färgsprakande hyllning
till naturen**

Söndagen den 9 augusti 2026 kl. 13–16.
Brinkens museum förvandlas till ett blommande paradiset när Blommornas dag firas i den hundraåriga museitradgården. Här möts historia och hållbarhet – en tradition som började med systrarna Orre, pionjärer som redan på 1920-talet odlade blommor och nyttoväxter för försäljning på torget i Vasa.

I år berättar hortonom Jari von Wendt om småskalig agroforestry – hur gamla odlingsmetoder kan inspirera dagens trädgårdar. Anita Storm presenterar Aktion Österbottens Eco-klubb, som odlar egna växter på museiområdet.

Besökare kan dessutom prova på att skapa cyanotyper, konstnärliga blåkopior av blommor, i en gratis workshop med Daniel Beijar från Replot skärgårds hembygdsförening.

Kaffe, våfflor, böcker och blombuketter säljs på plats – och loppiset är öppet.
En dag för alla sinnen, där Österbotten blommar i sin vackraste form.

Plats: Brinkens museum,
Museivägen 5, Malax
Tid: Söndag 9.8.2026 kl. 13–16
Arrangör: Malax Museiförening r.f

**KORSHOLMS KYRKA
Augustikväll med toner
som får kyrkan att sjunga**

En flöjt, en orgel och en sommarkväll – ibland behövs inte mer för att skapa stämning. På söndag kväll fylls Korsholms kyrka av klassiska toner när flöjtisten Erica Nygård och organisten Niels Burgmann bjuder på programmet Augustitoner. Konserten är ett tillfälle att varva ner när sommaren så småningom börjar gå mot sitt slut. Kyrkorummet och orgeln ger musiken en särskild akustik, medan flöjten tillför de ljusa och luftiga tonerna.
Tid och plats: Söndag 9 augusti 2026 kl. 19.00, Korsholms kyrka,
Referens: Korsholms svenska församling.

församling.

**METEORIIHI
Nedslaget som formade
Österbotten – Meteorian
öppen i dag**

Här kan du utforska det 520 miljoner år gamla kratern, beundra sällsynta meteoriter och spana mot stjärnorna i observatoriet. För fågelskådare lockar tornet mitt i ett av Finlands viktigaste rastområden för tranor. I den gamla rishusmiljön väntar kafé och utställningar om allt från rymdstenar till gamla jordbruksmaskiner.
Välkommen till en resa från kosmos till åker!

Källa: <http://www.meteorio.fi>

AUGUSTI

**AFTONMUSIK
50 år av gratis aftonmusik
i Vasa – stjärnorna intar
Trefaldighetskyrkan**

4 juni – 14 augusti 2026
– Varje onsdag klockan 19.30, helt gratis. I 50 år har Trefaldighets-kyrkans aftonmusik varit en sommarklassiker. Och i år firar man ordentligt.
Orgeln får förstås sin givna plats – det är trots allt en av Finlands finaste kyrkor. Men också sång, violin, piano, klarinett och cello får lysa. Artisterna? Kända finländska musiker och internationella gästspel.
Högklassigt, avgiftsfritt och öppet för alla. Så enkelt, så bra.
Ta med en vän och njut av ljusa junikvällar ända in i mitten av augusti.
Referens: Bothnia Classic

**SOLFÖRMÖRKELSE
Partiell solförmörkelse
12.8.**

Onsdagen den 12 augusti 2026 kommer en spektakulär partiell solförmörkelse att upplevas. Den kommer att synas i Vasa

och på andra platser i Finland runt klockan åtta på kvällen. I Vasa börjar förmörkelsen klockan 19:56, dess maximala fas (84 % av solens skiva är dold) är klockan 20:49, och förmörkelsen slutar klockan 21:40.
Förmörkelseschema i Vasa
Start: kl. 19.56
Max: 20:49 (84 % täckning)
Slut: 21.40
Allmän information om fenomenet
Totalitet: En total förmörkelse kommer att synas samma dag i bland annat Grönland, Island och norra Spanien.
Säkerhet: Titta inte rakt in i solen med blotta ögat eller med vanliga solglasögon. Använd alltid lämpliga filter, såsom specialglas för att se mörklagningen eller svetsglas (mörker 14).
Mer detaljerad lokal observationsinformation och instruktioner finns på Ursa Astronomical Societys webbplats.
Vid Meteoriihi i Söderfjärden samlas folk för att se förmörkelsen:
https://meteorio.fi/fi/tapahtumat/2026-08-12-20-00_osittainen-auringon-pimennys-12-8

**VAASAN MARSSI 7.-
9.8.2026
Tusentals steg, havsvind
och maratonstämning –
Vaasan Marssi återvänder i
augusti**

Vasa förvandlas till ett centrum för långvandring när internationella Vaasan Marssi ordnas den 7–9 augusti 2026. Evenemanget startar varje dag från Salutorget vid Hovrättsplanen 15a och samlar motionärer från Finland och utlandet.

Deltagarna kan välja mellan allt från 10 kilometer till tuffa 42-kilometersrutter. Bland höjdpunkterna finns en vandring genom Kvarkens världsarv och områden kring Strömsö och Gamla Vasa. Arrangörerna betonar att det inte handlar om tävling – men utmaningen är verklig. Målgång ska ske senast klockan 18 varje dag. Vaasan Marssi är dessutom Finlands enda IML-godkända marschevenemang.

**VASA FUTURE FESTIVAL
Framtiden är här – och den
är nynordisk**

Vasa blir återigen navet för framtidsoptimister när Wasa Future Festival drar i gång. I tio dagar samlas företag, beslutsfattare, forskare och konstnärer för att bygga en bättre morgondag under temat ”New Nordic”. Hit kommer du för att nätverka, inspireras och faktiskt göra skillnad. Förvänta dig både allvar och galna idéer – allt på samma scen.
• När: 10–15 augusti 2026
• Var: Wasa Innovation Center & Bock’s Village, Vasa

**KONSTENS NATT 13.8.
Konstens natt: Hela Vasa
blir en stor scen**

Vill du vara med och skapa regionens största kulturnatt? Nu är chansen här! Konstens natt-programmet görs tillsammans med Vasaborna – både små och stora projekt är varmt välkomna att delta. Tänk dig gator fyllda av musik, dans och oväntade konstupplevelser. Men skynda! Anmälningstiden går ut den 31 maj 2026. Missa inte din chans att lysa upp höstmörkret.
• När: 13 augusti 2026
• Var: Hela Vasa centrum
• Referens: vaasa.fi

**KORSHOLMS KYRKA
50 år av körsång – jubileumskör firar med musikfest 16.8**

Det blir både historia och sång när Kammarkören Psallite firar ett halvt sekel med en sär-skild jubileumskonsert. Söndagen den 16 augusti möts Kammarkören Psallite och jubileumskören i Korsholms kyrka under ledning av dirigenten Erica Nygård. 50 år av körsång är knappast något man visslar bort – och konserten blir en chans att höra flera generationer körsångare tillsammans. För den som gillar mäktiga körklanger väntar alltså en eftermiddag med gott om musik och jubileumsstämning.
Det bästa av allt: det kostar ingenting att lyssna.
Tid och plats: Söndag 16 augusti 2026 kl. 15.00, Korsholms kyrka, Gratis inträde.
Referens: Korsholms svenska församling.

**KORSHOLMS KYRKA
Flöjt, viola och harpa – en
oväntad trio tar över kyrkan 23.8**

Tre instrument med tre olika personligheter möts när Augustitoner fortsätter i Korsholms kyrka. Söndagen den 23 augusti står flöjt, altviolin och harpa i centrum. För musiken svarar Stella Michael, flöjt, Anthony Hall, viola, och Maaria Pulakka, harpa.
Programmet heter Fracta manu och lovar en annorlunda och stämningsfull musikupplevelse. Kombinationen av den mjuka harpan, violans varma klang och

UKRAINE PRESIDENT

Continued Humanitarian Support, Expanded Bilateral Cooperation and Trade, and the Implementation of Joint Projects With Serbia – the Presidents of Ukraine and Serbia Met in Belgrade

In Belgrade, President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy met with President of Serbia Aleksandar Vučić during his first official visit to the country.

The Head of State thanked Serbia for its hospitality and respect for Ukrainians who came to the country after the start of the war, as well as for its support

for Ukraine’s independence and territorial integrity.

The President of Serbia emphasized that he and his country consistently adhere to the UN Charter and UN resolutions and respect the territorial integrity of all United Nations member states.

Volodymyr Zelenskyy stressed that the situation in Ukraine remains difficult.

Overnight, Russia carried out another strike on energy and railway facilities and civilian enterprises using ballistic missiles and jet-powered drones. All of Ukraine’s frontline communities also came under attack.

“Efforts to deal with the aftermath are still ongoing, and fires are being extinguished. Unfortunately, thirteen people were killed

led in these strikes across Ukraine in just 24 hours – from 9 a.m. yesterday to 9 a.m. today. My condolences to all the families and loved ones. Seventy-seven people were wounded across our regions – twelve regions came under attack,” the Head of State said.

The President of Ukraine thanked Serbia for a new package of humanitarian support in the medical and energy sectors and for its readiness to help rebuild one of the Ukrainian cities that has been severely affected by the war.

Special attention was paid to the challenges Ukraine will face this winter. The Head of State noted that all energy cooperation projects with partners are of great significance, and

that it is important there are ways to strengthen energy cooperation between Ukraine and Serbia. The meeting also focused on bilateral cooperation. The parties discussed measures that could strengthen infrastructure, ports, and railways, as well as the economies and security of both countries overall. In particular, Serbia is interested in Ukraine’s experience in developing railway infrastructure to improve its transport network. The leaders discussed specific projects that could be implemented jointly, as well as cooperation in the area of food security.

Volodymyr Zelenskyy emphasized the importance of accelerating the implementation of the agreement on a free trade area between Ukraine and Serbia. Work

is underway to prepare everything necessary for concluding the relevant agreement by the end of this year. Aleksandar Vučić noted a significant increase in trade between the two countries compared with last year. Last year, trade between Ukraine and Serbia totaled \$442.2 million, while in the first half of 2026 it has already reached \$345.9 million.

In addition, the leaders discussed European integration. Volodymyr Zelenskyy noted that Ukraine would be glad to see Serbia’s path toward the European Union accelerate. Aleksandar Vučić emphasized that Serbia supports Ukraine’s European path.

Read more:
<https://www.president.gov.ua/en>

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Ferdinand von Wright
19.3.1822, Haminalahti (Kuopio)
31.7.1906, Haminalahti (Kuopio)
Nötskrikor, 1877
Finlands Nationalgalleris samling / Konstmuseet Ateneum
Bild: Finlands Nationalgalleri / Hannu Pakarinen

1984

EN ROMAN AV George Orwell

Del 39

Han verkade känna till platsen. Självklart! Han stod utanför skrotaffären där han hade köpt dagboken.

Ett styng av rädsla gick genom honom. Det hade varit en tillräckligt förhastad handling för att köpa boken från början, och han hade svurit att aldrig mer komma i närheten av platsen. Och ändå, i samma ögonblick som han lät tankarna vandra, hade hans fötter självmant fört honom tillbaka hit. Det var just mot självmordsimpulser av detta slag som han hade hoppats kunna skydda sig genom att öppna dagboken. Samtidigt lade han märke till att trots att klockan var nästan tjuogoett timmar så var butiken fortfarande öppen. Med en känsla av att han skulle vara mindre iögonfallande inuti än att hänga på trottoaren, steg han in genom dörröppningen. Om han blev tillfrågad kunde han på goda grunder

säga att han försökte köpa rakblad.

Ägaren hade just tänd en hängande oljelampa som gav ifrån sig en oren men vänlig doft. Han var en man på kanske sextio år, bräcklig och böjd, med en lång, välvillig näsa och milda ögon som förvridits av tjocka glasögon. Hans hår var nästan vitt, men hans ögonbryn var buskiga och fortfarande svarta. Hans glasögon, hans milda, försiktiga rörelser och det faktum att han var klädd i en åldrad jacka av svart sammet gav honom en vag känsla av intellektualitet, som om han hade varit något slags litterär man, eller kanske musiker. Hans röst var mjuk, som om den hade bleknat, och hans accent var mindre förnedrande än hos de flesta proletärer.

“Jag kände igen dig på trottoaren”, sa han genast. “Du är gentlemannen som köpte den unga damens minnesalbum. Det var en vacker papperslapp, det var det. Cream lad, hette det förr. Det har inte funnits något sådant papper

på – åh, jag vågar säga femtio år.» Han tittade på Winston utanpå glasögonen. “Finns det något speciellt jag kan göra för dig? Eller ville du bara se dig omkring?”

»Jag höll på att passera», sade Winston svävande. – Jag tittade bara in. Jag vill inte ha något särskilt.”

»Det är lika bra», sade den andre, »för jag tror inte att jag skulle ha kunnat tillfredsställa dig.» Han gjorde en ursäktande gest med sin mjuka hand. “Du ser hur det är; En tom butik, skulle man kunna säga. Mellan dig och mig är antikhandeln nästan avslutad. Ingen efterfrågan längre, och inget lager heller. Möbler, porslin, glas – allt har brutits upp gradvis. Och naturligtvis har metallgrejerna till största delen smälts ner. Jag har inte sett en ljusstake i mässing på flera år.”

Den lilla interiören i butiken var i själva verket obehagligt full, men det fanns nästan ingenting av minsta värde i den. Golvytan var mycket begränsad, eftersom det runt om på väggarna stod oräkneliga dammiga tavelramar. I fönstret fanns brickor med skruvar och muttrar, slitna stämjärn, pennknivar med trasiga blad, skamfilade klockor som inte ens låtsades vara i gångbart skick och annat smått och gott. B

HUMOR FÖR ETT-HUNDRA ÅR SEDAN

LÄKARE OCH PATIENTER

Patient: "Doktor, ni måste hjälpa mig! Jag tror att jag är en hund."

Doktor: "Hur länge har ni känt er så här?"

Patient: "Ända sedan jag var valp."

DAMMSUGARE

Dörrförsäljare: "Fru, den här nya elektriska dammsugaren kommer att halvera ert hushållsarbete!"
Hemmafru: "Utmärkt! Då tar jag två stycken."

GOLF

Golfspelare till sin caddie: "Tror ni att mitt spel förbättras alls?"

Caddy: "Åh, ja, sir. Ni missar bollen mycket närmare nu än ni gjorde förra veckan."

POLITIKER

En politiker är en karl som kan stå på en plattform i en timme utan att säga ett enda klokt ord – och sedan ta emot frågor från publiken om allt han inte sa.

MODE

Ung dam: "Jag har mina kjolar så korta för att jag har fina knän."

Hennes vän: "Varför har du inte kortärmat då?" Ung dam: "För att jag inte har några fina armbågar!"

GODA OCH DÅLIGA NYHETER

Läkare: "Jag har dåliga nyheter och hemska nyheter."
Patient: "Ge mig de dåliga nyheterna först." Läkare: "Du har bara tjugofyra timmar kvar att leva." Patient: "Herregud! Vilka är de hemska nyheterna?"

Läkare: "Jag skulle ha berättat det här för dig igår."

MÅLARE ELLER POET

- Jag vet inte om jag skall bli poet eller målare.

— Bli målare.

— Har Ni sett några av mina tavlor?

— Nej, man jag har läst ett par av Edra dikter.

TRETTON VID BORDET

Har Ni någonting emot att det är tretton vid bordet?

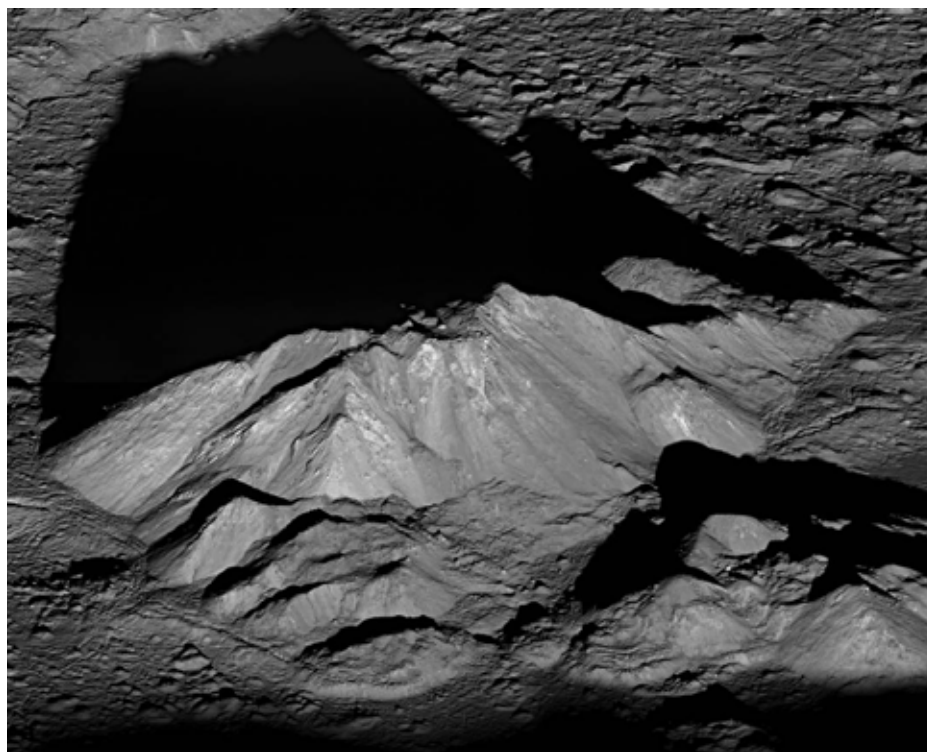
— Jo, om det endats finns mat för tolv.

ROLLS-ROYCE

Anna: — Var det kärlek vid första ögonkastet?

Dagny: — Absolut. Genast då jag såg honom i hans nya Rolls- Royce.

Astronomic picture of the week:

LRO Tycho Central Peak

Tycho crater's central peak complex casts a long, dark shadow near local sunrise in this spectacular lunar-landscape. The dramatic oblique view was recorded by the Lunar Reconnaissance Orbiter. The rugged complex is about 15 kilometres wide, formed in uplift by the giant impact that created the well-known ray crater 100 million years ago. The summit of its central peak reaches 2 kilometres above the Tycho crater floor.

NASA / GSFC / Arizona State Univ. / Lunar Reconnaissance Orbiter
Public domain

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dagblad – Vi söker blogg författare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagblad söker nu engagerade blogg-skribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din bloggidé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. . På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinmässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna!

Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs.

Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. .

E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt kommer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning.

Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail.com

ANNONSERA I WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermoderna dagstidning.

Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png,

WASA DAGBLAD
wasadagblad@gmail.com

HOROSKOP FÖR AUGUSTI 2026

Augusti-horoskop – Stjärnorna snackar strunt (och lite sannin

Väduren (21/3–19/4)
Du får en briljant idé i augusti. Tyvärr är det någon annan som redan haft den. Trösta dig med glass. Mycket glass. Helst med strössel.

Oxen (20/4–20/5)
Pengar kommer till dig! Inte mycket, men kanske en rabattkupong till Lidl. Ändå något. Kärleken blommar, men bara om du vattnar den.

Tvillingarna (21/5–20/6)
Du är överallt och ingestans. Precis som din semester. Testa att andas djupt, meditera – eller bara hitta dina nycklar.

Kräftan (21/6–22/7)
Du känner dig känslig. Det är okej. Alla gråter ibland över en överkokt pasta. I slutet av månaden väntar en överrask-

ning – kanske en pizza.

Lejonet (23/7–22/8)
Det är DIN månad! Allt kretsar kring dig – precis som du gillar det. Njut, men kom ihåg att andra också finns. Tyvärr.

Jungfrun (23/8–22/9)
Du försöker planera varje detalj. Men augusti har andra planer. Släpp kontrollen en stund. Inte Excelarket – men kanske to-do-listan.

Vågen (23/9–22/10)
Du tvekar mellan solhatt och regnjacka. Ta båda. Livet är ett modeäventyr i augustiväder. Romantik? Ja. Förvirring? Också ja.

Skorpionen (23/10–21/11)
Du dras till mysterier i augusti. Som: "Vem tog min laddare?" eller "Varför svarar de inte på mitt sms?" Håll huvudet kallt och sticket vasst.

Skytten (22/11–21/12)
Reslusten kallar! Tyvärr kanske bara till närbutik. Men tänk: varje

brödköp är en expedition. Äventyr börjar med små steg – och kanske en kasse.

Stenbocken (22/12–19/1)
Du försöker vara ansvarsfull – men augusti vill att du ska slappa. Ta av dig kavajen, sätt på dig flipflopsen. Världen klarar sig utan dig i två dagar. Kanske.

Vattumannen (20/1–18/2)
Innovation och knasiga idéer bubblar i dig. Några är till och med bra. Starta inte en podd. Eller jo – men bara om den handlar om marsvin och filosofi.

Fiskarna (19/2–20/3)
Du drömmer dig bort. Augusti känns som en akvarellmålning – vackert men lite blöt. Skriv ner dina tankar. Någon dag blir det kanske en bok. Eller en väldigt förvirrad inköpslista.

